

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო

დავით აღმაშენებლის გამზირი №150
0112 თბილისი, საქართველო
+995 32 2439503 / +995 32 2439510
info@nea.gov.ge
nea.gov.ge

22 აპრილი 2024

N 21/4046

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს

მის: ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის №12

ელ. ფოსტა: info@georoad.ge

ასლი: სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრს

სსიპ გარემოს ეროვნულმა სააგენტომ განიხილა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილი თქვენი 2024 წლის 9 იანვრის N2-08/109 განცხადება, რომელიც ეხება ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში, საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის, სტეფანწმინდა-გველეთის (ლოტი 1) მონაკვეთის მშენებლობა/რეკონსტრუქციას. გაცნობებთ, რომ გზმ-ის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციაში დაზუსტებას საჭიროებს საქმიანობასთან დაკავშირებული შემდეგი საკითხები:

- დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენას საჭიროებს საპროექტო გზის მონაკვეთზე ღვარცოფით გამოწვეული საფრთხის საკითხი, რომელიც განხილული უნდა იყოს კლიმატის ცვლილების კონტექსტში. ასევე, წარმოდგენილი უნდა იყოს შესაბამისი დამცავი ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო ობიექტის გეოდინამიკური პროცესებისგან დაცვასთან ერთად, წარმოდგენილი უნდა იყოს გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შედეგად მოსალოდნელი ცვლილებების შესახებ ინფორმაცია. კერძოდ, გვირაბების გაყვანის გავლენით კლდოვანი ქანებით აგებული მთის მასივის მდგრადობის დაქვეითების, მიწისქვეშა წყლების ცირკულაციის პირობების, აგრეთვე გრავიტაციული და ეროზიული პროცესების მიმდინარეობის ცვლილების შესახებ ინფორმაცია;
- გზმ-ის ანგარიშში (ცხრილში 7-38) არ არის მოცემული ზემოქმედების შეფასების მეთოდოლოგია, რომლის საფუძველზეც კლასიფიცირებულია გეოდინამიკური პროცესების საფრთხე (დაბალი, მაღალი), რაც საჭიროებს დაზუსტებას;
- წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია დაახლოებით 290 მ-ით, რომელიც მდებარეობს სოფელ ცდოში. მონაცემთა ელექტრონული გადამოწმებით დგინდება, რომ საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი (დაბა სტეფანწმინდა) დაშორებულია დაახლოებით 200 მეტრით, შესაბამისად აღნიშნული საჭიროებს დაზუსტებას. ასევე, გზმ-ის ანგარიშში მოცემული გაანგარიშებები (ხმაური, ვიბრაცია და სხვა.) წარმოდგენილი უნდა იყოს უახლოესი მოსახლის მიმართ;

- წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის დასკვნით მოთხოვნილი ინფორმაცია ზემოქმედებას დაქვემდებარებული კომუნიკაციების მფლობელების ინფორმირებისა და მათთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის შესახებ. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საჭიროა 110 კვ ძაბვის დარიალი 1 ეგხ-ს მცირე მონაკვეთის გადატანა, რასთან დაკავშირებით შესაბამისი პროექტი დამუშავებულია სს „სსეს“ მიერ 22.12.2022წ. №7596/06 წერილით გაცემული ტექნიკური პირობის საფუძველზე. შესაბამისად, წარმოდგენილი უნდა იყოს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასთან შეთანხმების შესახებ ინფორმაცია. ამასთან, სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას 110 კვ (220 კვ გაბარიტებში) ელექტროგადამცემი ხაზის „დარილის“ რეკონსტრუქცია, მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე სამინისტროს მიერ გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძ. №2-788 15.08.2019. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №7 16.02.2016), რომლის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება საჭიროებს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით დადგენილი პროცედურების გავლას;
- გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო მონაკვეთზე საანგარიშო სიჩქარეა 60 კმ/სთ. ხოლო ხმაურის გაანგარიშებაში მითითებულია მოძრაობის სიჩქარე - 90 კმ/სთ. შესაბამისად, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას;
- გზშ-ის ანგარიშის ქვეთავი 3.2-ში წარმოდგენილი ინფორმაცია (სურათი 3-1 - სტეფანწმინდა-გველეთის გზის ვარიანტების გეგმის სქემა) განსხვავდება ანგარიშში წარმოდგენილი საპროექტო მონაკვეთის გენ-გეგმისაგან (სურათი 4-3), ხოლო SHP ფაილებში მოცემული ინფორმაცია არ შეესაბამება ზემოაღნიშნულ სქემებს (სურათები 3-1 და 4-3). შესაბამისად, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას;
- წარმოდგენილი უნდა იყოს პროექტით გათვალისწინებული ნაპირსამაგრი ნაგებობის (ქვაყრილი) პარამეტრების შესახებ ინფორმაცია;
- გზშ-ის ანგარიშის 3.2.1 და 3.2.2 ქვეთავების თანახმად, საჭირო იქნება 80 მ სიგრძის საყრდენი კედლების მშენებლობა. დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენას საჭიროებს აღნიშნული კედლების შესახებ ინფორმაცია (მათი განთავსების ადგილის და პარამეტრების მითითებით);
- ვინაიდან გზშ-ის ანგარიშიდან არ ირკვევა იგეგმება თუ არა ხე-მცენარეების ჭრა, საჭიროა წარმოდგენილი იყოს ინფორმაცია პროექტის განხორციელების შედეგად დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში მოსაჭრელი ხე-მცენარეების ზუსტ მონაცემებზე, მათი სახეობებისა და რაოდენობის მითითებით (ე.წ. ტყეკაფის უწყისი);
- წარმოდგენილი უნდა იყოს პროექტის გავლენის არეალში მობინადრე ცხოველთა სახეობებზე (განსაკუთრებით საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე) დაკვირვების საკითხის მონიტორინგის გეგმაში ასახვის შესახებ ინფორმაცია, მონიტორინგის გეგმაში ასევე უნდა აისახოს შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობაზე დაკვირვების და სააგენტოსთან ანგარიშგების პერიოდულობის საკითხი, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებების განსაზღვრა/განხორციელების მიზნით;
- გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოების ნაწილის განხორციელება დაგეგმილია მდინარე თერგის აქტიურ კალაპოტში. ასევე, წარმოდგენილი ანგარიშის მიხედვით რეკომენდებულია სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე მდინარის აღნიშნული ადგილების დათვალიერება. ვინაიდან სამშენებლო სამუშაოები განხორციელდება მდინარის აქტიურ კალაპოტში საჭიროა წარმოდგენილი იყოს აღნიშნული საქმიანობის დეტალური აღწერა, რომლის ფარგლებშიც საჭიროა განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს წყალსა და წყალზე დამოკიდებული სახეობების საპროექტო ტერიტორიაზე არსებობასა და დაგეგმილი საქმიანობით მათზე მოსალოდნელ ზემოქმედებაზე. ასევე აუცილებელია მონიტორინგის ფარგლებში მიღებული შედეგების მიხედვით საჭიროების შემთხვევაში განისაზღვროს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები. აღნიშნული საკითხი ასევე საჭიროა აისახოს მონიტორინგის გეგმაში;

- გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე მშენებელი კონტრაქტორის მიერ შესატანხმებლად წარმოდგენილი იქნება გზის სამუშაოების, გვირაბის გაყვანის და ხიდების მშენებლობის სამუშაოების წარმოების მეთოდის დეტალური აღწერა და გეგმა-გრაფიკი. გზშ-ის ეტაპზე საჭიროა აღნიშნული ინფორმაციის წარმოდგენა. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს აღნიშნული სამუშაოების შედეგად ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედებაზე და ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით დაგეგმილ შემარბილებელ ღონისძიებებზე;
- წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიის ნაწილი ემთხვევა „ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ (ბერნის) კონვენციის“ შესაბამისად შექმნილ ყაზბეგის დამტკიცებულ ზურმუხტის ტერიტორიას (ყაზბეგი GE0000009), ასევე ყაზბეგის ეროვნულ პარკს (დაცული ტერიტორია და ზურმუხტის საიტი დაგეგმილი გვირაბის თავზეა განთავსებული). აღნიშნულიდან გამომდინარე, წარმოდგენილი უნდა იყოს დეტალური დასაბუთება დაცულ ტერიტორიასა და ზურმუხტის საიტის ფართობზე არსებულ ბიომრავალფეროვნებაზე, განსაკუთრებით ცხოველებზე და საქმიანობით (გვირაბის გაყვანა მცირე მუხტის აფეთქების მეთოდით) მოსალოდნელი ზემოქმედების თაობაზე. სამშენებლო სამუშაოების დაგეგმვისას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ სახეობებზე და ჰაბიტატებზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, რომელთა დასაცავადაც შეიქმნა მითითებული ზურმუხტის საიტი. წარმოდგენილი უნდა იყოს ასევე ინფორმაცია მოსალოდნელი ზემოქმედების თავიდან აცილების ქმედებების შესახებ. გარდა ზემოაღნიშნულისა, მიუხედავად იმისა, რომ გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ყაზბეგის ეროვნული პარკის საზღვრებში სამუშაოები დაგეგმილია მიწის ზედაპირიდან 200 მ სიღრმეში, მშენებლობის პერიოდში მინიმუმამდე უნდა იქნას დაყვანილი უარყოფითი ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიაზე, ხოლო შემარბილებელი ღონისძიების დროს გამოყენებულ უნდა იქნას ის სტანდარტები, რაც ითვალისწინებს ფლორისა და ფაუნის სახეობების უსაფრთხოებას დაცული ტერიტორიების და ბიომრავალფეროვნებით მნიშვნელოვანი არეალის ფარგლებში, რაზეც ასევე წარმოდგენილი უნდა იქნეს შესაბამისი ინფორმაცია.
- ვინაიდან საპროექტო ტერიტორია ემთხვევა ფრინველთათვის სპეციალურ დაცულ ტერიტორიას: SPA 9 Khevi (Special protection areas) და ფრინველთა მნიშვნელოვან ადგილს (Important bird areas – IBA) „Kazbegi GE021“, საჭიროა მონიტორინგის ფარგლებში ყურადღება გამახვილდეს ამ ტერიტორიებისთვის იდენტიფიცირებულ დასაცავ და საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე, ასევე საჭიროა ფრინველებზე დაკვირვების საკითხი აისახოს მონიტორინგის გეგმაში;

გთხოვთ, **ორი თვის** ვადაში უზრუნველყოთ დაზუსტებული/დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა სააგენტოში. აღნიშნული შენიშვნების გათვალისწინებით დაზუსტებული ინფორმაციის/დოკუმენტაციის წარმოდგენამდე სააგენტო მოკლებულია შესაძლებლობას გასცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

ვასილ გედევანიშვილი

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო

